

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΡΥΣ

Μνήμη Γέροντος Πορφυρίου

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Αναπλ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ζωντανή παρουσία

Σάν ήρω πού άντήχησε απ' άκρου σέ άκρο σ' όλη τήν Ελλάδα και σ' όλο τόν κόσμο άκούστηκε ή είδηση: «ό Γέροντας έκομήθη, νά έχουμε τήν εύχή του!» Άκουσμα άπίστευτο κι όμως άληθινό. Όλοι περιμέναμε πώς θά συνέβαινε κάποτε κάτι τέτοιο. Αυτό τό κάποτε έτοποθετείτο μακρυνό στό μέλλον, άπρόσιτο. Όλοι τηρούσαμε άπόσταση άσφαλείας από τό άπεικταίο. Δημιουργούσαμε τό στεγανά μας. Μέσα μας όμως μας έτρωγε ή σκέψη για τό τί θ' άπογίνουμε όταν θά φθάσει εκείνη ή ώρα. Γιατί, δασκάλους έχουμε πολλούς, ού πολλούς όμως πατέρας. Ποιάς λοιπόν θά μάς πρηγορήσει αυτές τις δύσκολες ώρες;

Μέσα μου όμως έρχεται ή γλυκειά αίσθηση τής παρουσίας του. Μιάς παρουσίας πού έκάνει τά γήινα μέ τά ουράνια, τή στρατευομένη μέ τή θριαμβεύουσα Έκκλησία. Ό Γέροντας Πορφυρίος «μετατέθηκεν εκ τού θανάτου εις τήν ζωήν» και έγινε μεσίτης για όλους έμάς τους περιλειπούμενους.

Μού είναι αδύνατο νά τόν φαντασθώ νεκρό. Το σώμα του άποθεμένο στην καλή άθωνική γή θά αποδώσει καρπόν εκατοτοπλασίονα στις καρδιές τών παιδιών του. Το σώμα αυτό πού τό είχε ίχνηλατήσει και τό κατείχε μέχρι τήν πιο μικρή λεπτομέρεια μέ τήν άσκητική έμπειρία τής διαστής του θά αναλυθεί εις τά εξ' ών συντέθη για νά συντελεσθεί ή μεταστοιχείωσή του τήν ήμέρα τής Άναστάσεως.

Όλοι κρατάμε σφιχτά στην μνήμη τής άφής μας εκείνη τήν έπαφή τού χεριού του, πού άκουμπώντας στό κεφάλι μετέδιδε τήν ειλογία, θεραπεία, έπληττε μέ νοθεσία. Θυμόμαστε τό μαζεμένο σώμα του σέ στιγμές πόνου και οδύνης και τό ίδιο, στηντό και ύψηλό,

έτσι όπως τό ανακαλύπτουμε σέ στιγμές τελετουργικής εδξείας.

Θά τόν θυμόμαστε μέ σάρκα και όστά κι έτσι θά τόν αισθανόμαστε στό πλάι μας, μπροστά μας, πίσω μας, νά συνοδεύει διακριτικά τις πορείες μας στους δρόμους τής ζωής.

Λόγοι ζωής

Θά θυμόμαστε τά λόγια του μέ περισσή συγκίνηση γιατί ήταν λόγια ζωής πού μάς έμφύχωναν. Θά σκαλίζουμε στην μνήμη μας ν' αποκαταστήσουμε στην πληρότητά τους αυτά τά λόγια, γιατί πολλοί από μάς, όκηνηροι, άμελούσαμε νά καταγράψουμε στην έντέλειά τους τις ψηφίδες ένός περίτεχνου ζωγραφήματος πού ήταν ό λόγος του. Η βεβαιότητα ότι είχαμε τήν εύχέρεια νά τόν δούμε πάλι και νά τόν ξανακούσουμε μάς έκανε νοθρούς. Τόν είχαμε δικό μας. Θά τό επαναλάμβανε.

Κι αυτός, άκούρατος, διηγείτο τά ίδια περιστατικά για νά έντοπίσει λεπτομέρειες πού μάς είχαν διαφύγει. Άπορούσαμε κιόλας γιατί μάς τό διηγείτο πάλι και πάλι. Φίλος καρδιακός πού πήγαινε και ξαναπήγαινε και ό Γέροντας τού διηγείτο τήν ίδια ιστορία διηρωπάτο γιατί. Μετά από τρία χρόνια κατόλησε τήν αιτία τών τόσων επαναλήψεων. Αυτό έβδαια τόν κόραζε στην ύγεια του και άνησυχάσε αυτούς πού τον διακονούσαν, γιατί οι δυνάμεις του έξηγηλόγντο.

Όλοι νοιώθουμε αυτή τή στιγμή άβολα ξέροντας ότι πολλές φορές τόν είχαμε κουράσει. Βαρυκάρδια και θραδείς κοντανασέσαμε όταν αυτός έπιχειρούσε νά μάς παρασύρει στό μεγάλο θηηματισμό τών πνευματικών άγώνων. Περιχαρακιμένοι στά άμφιβόλου άσφαλείας σύνορά μας άντιστεκόμασταν στα άνοίγματα πού

ήθελε να επιτύχει μέσα μας. Στενόχωροι δεν μπορούσαμε να αντιληφθούμε την εύρυχωρία στην οποία μάς καλούσε. Στη μεγαλοκαρδία του αντίτασσεμε τη στενοκαρδία μας.

Δημιουργική ανησυχία

Παρ' όλη τη διασύννη του να προχωρήσει, σταματούσε με ενδιαφέρον να θαυμάσει λεπτομέρειες της φύσεως και της τεχνικής. Αποσχιόλουσε το μυαλό του να βρει λύσεις σε όλα τα επίπεδα. Δεν σταματούσε μπροστά σε καμιά δυσκολία. Γι' αυτόν δεν υπήρχαν αδιέξοδα εκτός κι αν έμετε στήναμε οδοφράγματα.

Αυτός ήταν πάντα υπέρ της μεταφοράς των «συγτελεστών δομήσεως». "Αν δεν γίνεται κάτι εδώ μπορεί να γίνει κάπου αλλού. Μεταφέρουμε λοιπόν από καταδικασμένα στη φθορά και την παλαιότητα κτίρια σε ανάλογο ύψος αλλού. Σε άλλη περιοχή. Η πνευματική ζωή απαιτεί τεχνάσματα και μέθοδο και να μεταφέρεις αυτό που έμαθες εδώ, εκεί, αλλού. Επιδίωκα για όλους μας το «άλλοθι». "Αν δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι εδώ, δε αρχίζουμε από αλλού. Το σημαντικό ήταν να αρχίζουμε. Να μη μένουμε άργοι. "Αν δεν μπορείς μ' αυτό, αρχίνα με το άλλο και η φόρα που θα πάρεις θα σε κινητοποιήσει και στα άλλα, θυμήσατε να λέει.

Οι τρεις έχθροι: νωθρότητα, απροσεξία, αδιαφορία

Τους περισσότερους μας κατηγορούσε για νωθρότητα. Από το περπάτημα, από τον τρόπο της ομιλίας, από τον τρόπο που πιάνανε κάτι ή κινούσαμε τα χέρια μας μας «μυριζόταν». «Κοίτα τον μωρέ, δεν μπορεί να κουνήσει τα πόδια του και θέλει να προσδεύσει και πνευματικά!» Εφάρμοζε μια σωματο - ψυχική παιαντική θεραπευτική. Συνιστούσε εργασιοθεραπεία.

Τόν ένοχλούσε αφάνταστα η απροσεξία μας και η αδιαφορία μας. "Ο χριστιανός πρέπει να ενδιαφέρεται για όλα και να τόν ενδιαφέρουν όλα. Πώς θα πάει μπροστά ο κόσμος διαν οι χριστιανοί είναι αδιάφοροι. Και να προσέχουμε. "Ο κλέφτης είναι προσεκτικός. Και μεις πρέπει να «κλέβουμε», ν' αποτυπώνουμε, να εντεινουμε την προσοχή μας. Προσοχή στις λεπτομέρειες και στις ιδιομορφίες.

Αυτός που δεν είχε πιάσει ποτέ τον τριόνο στα χέ-

ρια ήταν ο άριστος συνοδηγός σε δύσβατους και δύσκολους δρόμους. Οι διαδρομές που έκανε τον είχαν μάθει: τί να προσέχει, τί να αποφεύγει και μετέδιδε την πολύτιμη πέτρα του κι όταν ακόμη αγωνιζόμαστε με τις παρεμβάσεις του. Σιγά σιγά όμως καταλαβαίναμε ότι δεν επιδίωκε την αδρανοποίησή μας αλλά την πλήρη ενεργοποίησή μας ώστε να εκμεταλλευθούμε όλο μας το ψυχοσωματικό δυναμικό και να καρπωθούμε το μέγιστο.

Σφυγμο-μέτρηση

Ιδιαίτερη έμφαση έδινε στη δρομολόγηση της πνευματικής μας ζωής που δεν την ένοιωθε άσχετη προς όλα αυτά που προηγούμενος αναφέραμε. Εύρισκε τα μέτρα μας. Ποτέ δεν εύρισκες κάτι το ετοιμοπαράδοτο για σένα. Πάντασε ήταν κατασκευη επί παραγγελία. Μοχθούσε να βρει το δικό σου σφυγμό, τη δική σου ιδιοσυγκρασία στην άσκηση, στη νηστεία, στην προσευχή, στη μυστηριακή ζωή. Πάντα να σου μεταφέρει κάτι από το δικό του ένθουσιασμό, από τις δικές του αναβάσεις, από τις δικές του πτήσεις.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την σελίδα 375)

τας (των διαφόρων δηλαδή απόψεων και ιδεών, έξ ου και η πολιτιστική και ιδεολογική πολλαπλότητα - πλουραλισμός της σύγχρονης κοινωνίας). Ο διάλογος είναι επίσης βασική αρχή στην οποία βασίζεται η λειτουργία τόσο των ΜΜΕ όσο και άλλων τομέων της σύγχρονης ζωής, όπως π.χ. της πολιτικής, των διεθνών σχέσεων, του εμπορίου, της επιστήμης κ.ά.

Η διαλεκτικότητα επομένως πρέπει να χαρακτηρίζει τα προγράμματα και τις εκπομπές των ΕΡΣ. Το στοιχείο μάλιστα του διαλόγου είναι απαραίτητο και αναγκαίο και για το λόγο ότι η ΡΤ είναι μέσο που απευθύνεται όχι μόνο στους πιστούς, αλλά και σε μη πιστούς, σε άμφιθρόνους και σε άθεους ακόμη, όπως σημειώσαμε σε άλλο άρθρο. Επομένως ο διάλογος είναι όχι μόνο αναγκαίος, αλλά και ο μόνος τρόπος προσέγγισης των σύγχρονων ανθρώπων, που κατά ένα μεγάλο ποσοστό έχουν χάσει την επαφή τους με τον εθνηγετικό λόγο και τη ζωή της Εκκλησίας.

«Η θρησκεία μας, Ἀλέξανδρε, είναι κάτι το μεγαλειώδες, θεραπεύει τα πάντα. Ν' αγαπήσεις τον Χριστό και τότε όλα θ' αλλάξουν μέσα σου και γύρω σου». Προφέροντας τη λέξη Χ ρ ι σ τ ό ς θαρούσες τα γράμματα γραφόντουσαν στην καρδιά σου ένα ένα και ένοιωθες ένα ήδω άλλος. Με πύρινα και μεγάλα γράμματα αποτυπωνόταν στην καρδιά σου «το όνομα το υπέρ πάν όνομα» και αισθανόσουνα ότι μετείχες και συ στη χαρεία των άγιων, εκείνων που υποδέχτηκαν σήμερα τον Γέροντα Πορφύριο στη μετάστασή του στους Ούρανοús.

Σε όλους εκείνους — και είναι πάρα πολλοί — που ένοιωσαν την ευεργετική παρηκσία του Γέροντα, ως πούμε ότι ο Γέροντας Πορφύριος ζει και βασιλεύει στην άδασίλευτη γητέρα της Βασιλείας και εϋχεταί για όλους έμάς και ιδιαίτερα τους ιερείς τους οποίους σεβάταν, τιμούσε και αγαπούσε με όλη τη θερμότητα της Ιερατικής παλλομένης καρδιάς του.

Την εύχή σου Γέροντα!

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

- * Ἐπισκόπου Ἀρχελώου Εϋθουμίου, ΑΘΩΟΣ (άπάντηση σε 56 έρείσματα της άπιστίας).
- * Πρωτοπρ. Γ. Μεταλληνοϋ, Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ.
- * Καθηγ. Μάρκου Α. Σιώτη, ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ.
- * Καθηγ. Ἰωάννου Θεουτοϋλη, ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ, τόμοι Α' και Β'.
- * Καθηγ. Βλασίου Φειδά, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ (988 - 1988).
- * Καθηγ. Ἀνδρ. Θεοδώρου, ΑΜΩΜΟΙ ΕΝ ΟΔΩ ΑΛΛΗΛΟΥΪΑ (έρμηνευτικό σχολίο στη Νεκρώσιμη Ἀκολουθία).
- * Ἀγ. Γρηγορίου Νύσσης, ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΟΥ ΜΩΥΣΕΩΣ (είσαγωγή, κείμενο, μετάφραση, σχολία άρχμ. Π. Μπρούσαλη).
- * Ἀρχμ. Συμεών Π. Κούτσα, Η ΝΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ. Γιατί, πότε και πώς νηστεύουμε.